

Koncept pražských Dejvic bude po 100 letech dokončen

19.9.2023 - Dorotea Dlesková | Vysoká škola chemicko-technologická v Praze

Hlavní město Praha, městská část Praha 6, Vysoká škola chemicko-technologická a zadavatel soutěže společnost Fourth Quadrant, tvořená investory Penta Real Estate, Sekyra Group a Kaprain, dnes představily výsledky Mezinárodní architektonické soutěže 4. kvadrant Vítězného náměstí, Praha - Česká republika.

Ptačí pohled na dostavbu 4. kvadrantu, tým 20: Benthem Crouwel Architects (NL) + OVA (ČR), zdroj: ONplan

vice vizualizací naleznete v galerii

Na základě kritérií a s ohledem na zadání soutěže mezinárodní porota rozhodla o udělení těchto cen:

1. místo: **Benthem Crouwel Architects (NL) + OVA (ČR)**
2. místo: Cityförster (NL) + Studio Perspektiv (ČR)
3. místo: A69 - architekti (ČR)

Do finálního, druhého, kola soutěže se proboujvalo celkem pět týmů, dalšími účastníky druhého kola byly nizozemská kancelář MVRDV a česko-německé konsorcium Pavel Hnilička Architects+Planners a Baumschlagel Eberle Architects. Tyto týmy představily v polovině června své návrhy mezinárodní soutěžní porotě.

Vítězný tým ve svém návrhu představuje smíšenou zástavbu pro bydlení, kanceláře a občanskou vybavenost. Jádrem návrhu tvoří nové náměstí, na které navazuje nová budova VŠCHT a kulturní centrum Prahy 6. Klidnou část naopak tvoří rezidenční blok ve východní části území s polosoukromým vnitroblokem. *„Vítězný návrh představil velmi přesvědčivý soubor budov. Návrh rozvíjí individuální architektonickou identitu jednotlivých stavebních programů, současně však zachovává silnou urbanistickou a architektonickou soudržnost celku zasazeného do krásného prostředí veřejných a soukromých prostranství. Porota zvláště kladně ocenila polohu nového kulturního centra Prahy 6 a jeho atraktivní dvojitý vstup jak z Technické ulice, tak z podzemí přes zahřoubené nádvoří,“* uvedl předseda soutěžní poroty a profesor na curyšské ETH Kees Christiaanse.

Výsledek soutěže hodnotí kladně také hlavní město Praha. *„Zatímco soutěž na Florenc 21 nám poprvé ukázala soutěžní workshop jako cestu spolupráce mezi městem a soukromým sektorem, soutěž na 4. kvadrant z něj udělala seriál, který bude mít, doufám, hodně důlů. Místo se silným odkazem Antonína Engela bylo těžkým oříškem, podařilo se nám ale společnými silami dostat do Prahy skutečně špičkové světové i české architekty, kteří přišli se skvělými návrhy. Vítěznému návrhu se podařilo správně odpovědět na kladené výzvy a dle mého názoru skvěle dokonponuje ‚kulaťák‘. Velký dík patří investorům, kteří se rozhodli do této formy spolupráce jít, i plánovací kanceláři ONplan za již tradičně perfektní organizaci,“* řekl Petr Hlaváček, náměstek primátora hl. m. Prahy pro územní a strategický rozvoj.

„Do soutěže se přihlásila řada silných týmů a jako porota jsme vybírali z mnoha vynikajících návrhů. Soutěž byla navíc profesionálně řízená. Líbí se mi, jak vítězný návrh pojímá řešení veřejného prostoru – zahrnuje atraktivní pěší zónu s přímým napojením na metro a vnitřní náměstíčko

obklopené obchody a restauracemi, zároveň ponechává prostor pro populární farmářské trhy. Budou zde i velké plochy zeleně v klidném rezidenčním vnitrobloku,” řekl Petr Palička, ředitel společnosti Penta Real Estate a zároveň člen soutěžní poroty.

„Vítězný návrh nás oslovil především z pohledu urbanismu. Respektuje okolní zástavbu a přináší do lokality novou kvalitu veřejných prostranství s přímou vazbou na výstup z metra. Ty budou sloužit nejen obyvatelům Prahy 6, ale i studentům a v podstatě všem Pražanům, neboť jde o multifunkční projekt celoměstského významu. Pestrá funkční náplň projektu přispívá k atraktivitě místa a podporuje život v celé lokalitě. Jsem rád, že návrh projektu vzešel z otevřené mezinárodní architektonické soutěže, za jejíž organizaci patří velké díky společnosti ONplan. Zájem ze strany architektů byl značný a porotci tak měli při výběru nejlepších návrhů skutečně obtížnou práci,” konstatoval Leoš Anderle, výkonný ředitel společnosti Sekyra Group.

„Vítězný návrh výborně navazuje na velmi dlouho nedokončený úkol. Příští rok to bude přesně 100 let od vzniku urbanistické koncepce Dejvic z pera Antonína Engela a právě Kulaťák na své dokončení čeká už velmi dlouho. Vítězný tým s tímto dědictvím pracoval naprosto bravurně a vytvořil prostředí, které nabízí dostatek veřejného i soukromého prostoru, zeleně i příležitostí pro komunitní život. Profitovat z něj budou celé Dejvice,” dodal Marcel Dostal, CEO skupiny Kaprain.

Členy mezinárodní soutěžní poroty, která vybrala vítězný návrh, byli architekti, urbanisté i krajinářští architekti. Kromě Keese Christiaanse také britský architekt Alex Lifschutz nebo švédský krajinářský architekt Martin Arfalk. Místopředsedou poroty byl Michal Kohout z Fakulty architektury ČVUT. V závislé části poroty zasedli zástupci investora, VŠCHT Praha, městské části Praha 6, hlavního města a IPR Praha. Česká komora architektů udělila soutěži doklad o regulérnosti.

Zadavatelem soutěže byla společnost Fourth Quadrant, tvořená investory Penta Real Estate, Sekyra Group a Kaprain. Na pořádání soutěže se dále podílely Vysoká škola chemicko-technologická, hlavní město Praha, městská část Prahy 6 a IPR Praha. Organizátorem soutěže byla plánovací kancelář ONplan.

„Velmi vítáme dokončení původních urbanistických plánů Antonína Engela vytvořením kvalitního městského prostředí. Nové budovy utvoří ve 4. kvadrantu dobře fungující veřejný prostor a budou reagovat na probíhající a budoucí změny klimatu. Věříme, že se v dohledné době dočkáme rovněž revitalizace Vítězného náměstí v duchu vítězného návrhu architektonické soutěže. Aktuálně probíhá důležitá změna územního plánu, která kromě veřejných prostranství aktualizuje také koncepci dopravy a zeleně a bez které nelze projekt realizovat,” uvedl ředitel IPR Praha Ondřej Boháč.

„Pro náš tým bylo klíčové najít urbanistickou a architektonickou kompozici, která by hladce zapadla do 100 let starého návrhu Antonína Engela a zároveň doplnila rozmanité veřejné prostory Prahy 6 o současnou, novou vrstvu. Podařilo se nám otevřít přísnou geometrii stavebních bloků při zachování jejích základních pilířů a začlenit do ní veřejné náměstí v lidském měřítku, aktivované kulturním centrem, univerzitní budovou VŠCHT, bistry, restauracemi a obchody. Spolupráce s OVA, naším českým partnerem, byla mimořádně pozitivní. Toto spojení místních poznatků a mezinárodních zkušeností vedlo ke komplexnějším a inovativnějším řešením, což zvýšilo celkovou kvalitu a efektivitu návrhu,” vysvětlil Pascal Cornips z Benthem Crouwel Architects.

Holandská architektonická kancelář Benthem Crouwel Architects byla založena v roce 1979 architektky Janem Benthem and Melsem Crouwelem. Má za sebou řadu úspěšných realizací, mezi které patří ikonická stavba Městského muzea v Amsterdamu, hlavní nádraží v Rotterdamu nebo stadion Ziggo Dome rovněž v Amsterdamu. V Česku studio vyhrálo v roce 2021 soutěž na nové vlakové nádraží v Brně. Jejich pražský partner, architektonická kancelář OVA, byla založena Jiřím Opočenským a Štěpánem Valouchem v roce 2007. Za stavbu sídla společnosti Lasvit v Novém Boru

získala v roce 2020 hlavní ocenění v České ceně za architekturu, stavba Spolkového domu ve Slavonicích byla nominována na evropskou cenu Miese van der Rohe. OVA je i autory oblíbeného hotelu Sv. Vavřinec v Peci pod Sněžkou.

Cílem soutěžního workshopu bylo najít novou podobu a optimální architektonické a urbanistické řešení severozápadní části Vítězného náměstí. Soutěžící měli za úkol navrhnout multifunkční objekt s byty, kanceláři, obchody, službami i restauracemi. Důležitou částí zadání byl rovněž návrh nové univerzitní budovy VŠCHT Praha, v níž kromě učeben a zázemí pro studenty vzniknou také prostory pro veřejnost či minipivovar.

„Výsledky soutěže odpovídají představám a očekáváním VŠCHT. Základní pravidla spolupráce se společností Fourth Quadrant v rámci budoucí výstavby byly již součástí kupní smlouvy o prodeji pozemků na Vítězném náměstí. Výstavbu budeme realizovat samostatně s vlastní organizací a managementem. V současné době se rozbíhají jednání, na kterých bude upřesněn harmonogram organizace a koordinace celého projektu, a to jak s Fourth Quadrant, tak se zástupci městské části Praha 6. Rád bych na tomto místě také složil poklonu organizátorům soutěže. Klobouk dolů, odvedli naprosto perfektní práci a vše běželo podle plánu a bez jakýchkoliv problémů,“ doplnil prorektor pro strategie VŠCHT Milan Pospíšil.

V nové zástavbě najde své místo také multifunkční kulturní sál o ploše až 3 000 m², které dnes v Praze 6 citelně chybí. Kulturní centrum nabídne prostory nejen pro koncerty, výstavy a divadelní představení, ale i komunitní akce. Významným způsobem tak doplní chybějící kulturní infrastrukturu městské části.

„Vzhledem k tomu, že jsem měl tu čest být členem soutěžní poroty, měl jsem bezprostřední a jedinečnou příležitost podílet se na budoucí podobě ‚kulaťáku‘ a jako starosta jsem také velmi pečlivě studoval názory občanů, kteří se k pěti návrhům měli možnost vyjádřit. Regulace Dejvic v původním podání architekta Antonína Engela se vyznačovala přímostí a jednoduchostí. Ve vítězném návrhu byly tyto základní Engelovy principy zachovány a jsou pojaty v duchu moderní architektury, která odpovídá 21. století. Mám obrovskou radost nejen z vítězného návrhu, který jsem osobně preferoval, ale také z toho, že jsme měli možnost ovlivnit i to, že zde vznikne kulturní centrum. Praha 6 postrádá své kulturní centrum, multifunkční prostor, kde by se mohly konat různé kulturní a společenské akce. ‚Kulaťák‘ bývá často považován za centrum Prahy 6, a je tedy samozřejmé, že zde takový multifunkční prostor vznikne, a jako bonus je jeho přirozené propojení s Kampusem Dejvice,“ říká starosta městské části Praha 6 Jakub Stárek.

Důležitým krokem k realizaci projektu bylo uzavření smlouvy mezi vítězným týmem a zadavatelem soutěže, které proběhlo toto léto. Ta zavazuje vítězný tým k dopracování návrhu do podoby urbanistické studie s regulačními prvky na celé řešené území. *„S vítězným týmem již máme uzavřenou dohodu a práce na projektu tedy mohou začít. Nyní se soustředíme na dopracování architektonické studie na základě podnětů od porotců soutěže. Předběžný termín dokončení budov je na přelomu roku 2028/2029,“* doplnil Petr Palička, ředitel společnosti Penta Real Estate.

Do soutěže byla zapojena i veřejnost. Během přípravy soutěže měli místní obyvatelé i návštěvníci možnost podílet se o své hodnocení současného stavu území, ale také navrhnout, co by měla nová zástavba splňovat. *„Po dohodě s investory jsme umožnili veřejnosti komentovat i samotné návrhy, které byly odevzdány ve druhém kole. Všechny komentáře byly následně předány porotě jako jeden z podkladů pro její rozhodování,“* dodala Karolína Koupalová z plánovací kanceláře ONplan, která soutěž organizovala.

Oceněné projekty, ale i návrhy týmů z 1. fáze soutěže budou představeny veřejnosti na připravované výstavě v Centru architektury a městského plánování, IPR Praha od 23. října do 12. listopadu 2023.

Soutěž byla vyhlášena loni na počátku srpna formou takzvaného soutěžního workshopu, který umožňuje vést přímý dialog mezi soutěžícími a porotou. Workshopů se účastnili také odborníci na dopravu a udržitelnou mobilitu, památkovou péči či modro-zelenou infrastrukturu a jiná témata, kteří tak posuzovali soutěžní návrhy z odborného hlediska. Celkem se do soutěže přihlásilo 44 týmů, z nichž porota vybrala na základě zaslaných portfolioů 10 účastníků soutěže pro první kolo. Do druhého kola pak postoupilo pět soutěžních týmů. Soutěž byla uspořádaná na základě dohody majitelů pozemků, společnosti Fourth Quadrant a Vysoké školy chemicko-technologické s hlavním městem Praha a městskou částí Praha 6.

<https://www.vscht.cz/popularizace/media/tiskove-zpravy/2023/koncept-prazskych-dejvic-bude-po-100-letech-dokoncen>